

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

URAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Nepristna ogorčenost.

Naši esdeesarski listi so zopet enkrat ogorčeni in sicer v čisto izjemni stvari. Ogorčeni so, ker se je našel novinar, ki je odkrito zapisal to, kar ve vsa nepozabljiva slovenska javnost, da bi namreč slovenska SDS hotela izkoristiti seljačko demokracijo v svoje strankarske svrhe in pomnožiti število svojih pristašev na račun SKS. Ogorčenje esdeesarjev je bilo celo tako veliko, da se je dr. Kramer spozabil v tej smeri, da je kot poslanec imeniteto zaščiten človek nazval novinarka, ki je o tem poročal, kot popolnoma pokvarjenega in podlega človeka, ki je očitno od klerikalcev plačan, da obrekuje in kleveta politične nasprotnike.

Ogorčenost je torej v resnici velikanska in vendar pravimo, da je nepristna. Zakaj bojazen, da bi mogla SDS izkoristiti obstoj seljačke demokracije v škodo SKS, je več kot utemeljena. Treba samo pogledati na odnose, kakršni so vladali še pred kratkim med SDS in SKS. A zlasti še na metodo boja, kakor ga je vodila SDS proti SKS. Če je dr. Kramer na vse to pozabil, ga prav radi opominimo na nekatere stvari.

Tako je bila v redakciji »Jutra« sfabricirana krilatica o zelenih generalih, ki delajo politiko za kavarniški mizami. Od početka do konca je bilo vse to izmišljeno, ker ni obstojal ne naslov zelenih generalov in ni bilo nobenih sej po kavarnah. Vse skupaj je bilo samo gladko izmišljeno, kot dokaz »lojalne« borbe, ki jo vodi SDS.

In v volivnem boju se je ta lojalnost še zlasti izkazala. Že samo stavek iz »Domovine«: »Pucelj, kmet in uč« pove knjige. Še več je povedal voliven boj sam.

Dan na dan je trobil esdeesarski tisk o potrebi skupne fronte naprednjakov, le prehitro pa je praksa dokazala, kako si SDS predstavlja to skupno fronto. Za hrbtno vodstvo SKS se je vodstvo SDS dogovarjalo z različnimi upljivimi člani SKS in jih skušalo odvrniti od nje. In tako smo redno doživljali še pri vsakih volitvah, da je imela SKS ob volitvah svoje odpadnike in sicer po zaslugi SDS. Enkrat je bil g. Drogenik, ki je šel po žerjavico za SDS, drugič je bil g. Urek in drugi. V resnici lojalna borba, ki jo zmore edinole slovenska SDS.

Pri občinskih volitvah ni bilo nič boljše. Če je dosegla SKS kak uspeh, potem je pisal esdeesarski tisk le o napredni zmagi, če pa je imela SDS kak uspeh, potem je bila to vedno samo zmaga SDS.

Kadar je bila le prilika, je SDS udarila po SKS in za časa PP režima ni SDS nikogar tako dosledno preganjala, ko pristaše SKS. Cele knjige bi se moglo o tem napisati.

Sedaj pa pride nakrat ista SDS in je ogorčena, če kdo podvomi v njeno dobro voljo. Kdaj pa je ta slavna stranka vendar dokazala, da se mora v njeno iskrenost verjeti! Vsaj še podpisani njenih voditeljev nič ne veljajo, kakor je dokazala zgodba o ljubljanskem mandatu.

Zato je le prenaravno, da nepozabljivi pristaši SKS nočejo o sodelovanju s SDS v Sloveniji nič slišati. Seljačka demokracija v Beogradu, kot jedro nekake prečanske fronte, je mogoča, ker ta fronta pomeni kapitulacijo Pribičevića pred Radićem. Da bi iz kapitulacije nastala čisto nemogoča kapitulacija slovenske SKS pred slovensko SDS, pa se ne bo nikdar zgodilo in o tem se bodo ogorčeni gospodje že še prepričali.

To tem bolj, ker tudi SDS sicer ni nič storila, da bi svojo notranjo spreobrnitev dokazala. Niti ene afera še ni razčistila; niti enega krivca svojih slaboznanih metod ni poklicala na odgovornost.

Proračun vojnega ministrstva sprejet.

Beograd, 11. januarja. Včeraj ob pol 5. popoldne se je v finančnem odboru nadaljevala razprava o proračunu ministrstva za vojsko in mornarico. Prvi je govoril Jurij Demetrović. Kritiziral je ekspozice ministra za vojsko in naglašal, da obstajajo nedosotki zaradi finančnih nemožnosti. Sam minister je priznal, da proračun za leto 1927/28 ni bil realen. Krivda leži na samem ministru za vojsko, ker je pristal na znižanje proračuna, ki ga je zahteval finančni minister in finančni odbor. Hrana v vojski ni zadovoljiva. Dotaknil se je nedavne razprave v zagrebškem mestnem zastopstvu. Žalostno je, da naši vojaki niso oskrbovani s tako hrano, kakor bi morali biti. Vse te težave zahtevajo, da o njih kar najbolj razmišljamo. Težave so tudi v vzdrževanju tako velikega kadra in s toliko službeno dobo, kakor je pri nas. — Sistem vzdrževanja častniških konj, kakor so ga imeli v Avstriji, je bil mnogo boljši, kakor pa je sedanj sistem. — Sam minister je tudi priznal, da nimamo dovolj sredstev za vzdrževanje bojne opreme. Tudi to je dejstvo, v katerega se moramo zamisliti. Treba je, da imamo dovolj skladišč za bojno opremo. Na drugi strani pa je bilo dovolj sredstev za zgradbo luksuzne palače generalnega štaba in luksuznih vojašnic. — Govornik se bavi z vojašnicami v bivši Avstriji. Posloplja za vojašnice so takrat gradile občine. Sedaj zahtevajo občine višjo najemnino, ker je rok najema potekel. — Dalje govori o vojaških tovarnah in o posojilu, ki ga misli najeti vojni minister. Glede tega posojila ne smemo biti preveliki optimisti, ker se vojna posojila zelo težko dobe. — Potem govori o davku, ki ga plačajo tisti, kateri niso služili v vojski. Ta davek znaša pogosto tudi 50% do 100% od neposrednega davka. Konstatira, da je število generalov, ki jih imamo 157, previsoko. Tukaj naj bi vlada izvajala varčevanje.

Poslanec Smodej govori nato v imenu SLS in pravi: Mi smo istega mnenja, kakor smo bili preje. Vojni minister je ustregel naši želji, da služi sedaj več vojakov bližje svojega doma, kakor pa je bilo to v času, ko je vladala SDS. Svoječas v Sloveniji ni bilo nobene malarije, dokler je ni prinesla sem vojska. Govori proti temu, da bi se vojna pobirala za štiri leta nazaj. Glede števila generalov kaže, da se je to število tako pomnožilo za časa vlade samostojnih demokratov. Za zakon o ustroju vojske so glasovali samostojni demokratje.

Nato je govoril Sekula Drljević o dobri narodni obrambi. Za državo sta važni dve stvari: dobra ureditev države in hraber narod. Med nami so ljudje, za katere ta pojem ni isti: njim je domovina nekaj drugega kakor država. Tako je bilo v Avstro-Ogrski monarhiji in to je bil eden glavnih vzrokov, da je ta država propadla.

Za Drljevićem je minister vojske Hadžić odgovarjal na pripombe in kritiko opozicionalnih zagovornikov. Iz te kritike se vidi, pravi Hadžić, koliko ljubozni kdo goji do naše obrambe in do našega naroda.

Ostala je, kakršna je bila in samo »šlagerje« je zamenjala.

To pa je mnogo premalo, da bi ji kdo v njeno iskrenost verjel in zato so pristaši SKS skeptični in zato je storil ljubljanski poročevalec samo svojo novinarsko dolžnost, ko je poročal o tej obstoječi skepsi in tem resničnem razpoloženju med pristaši SKS svojemu listu.

Zato pa je tudi izjava novinarja dr. Kramerja tem bolj — nekorektna.

Odgovarja najprej poslanec Košutić na njegova izvajanja glede znižanja proračuna. Mi nimamo nobenega bojnega razpoloženja, ker smo si svesti, kako potreben nam je mir. Delati pa moramo za to, da se zasigura naša obramba. Ne smemo sedeti prekrizanih rok, temveč moramo delati na organizaciji naše narodne obrambe.

Minister se nato bavi z vprašanjem mornarice in podmornic. — Ker so se govorniki spodbikali nad orožništvom, na to ne more odgovarjati, ker orožništvo spada v resort notranjega ministra. Na kritiko Pavla Radića pravi, da je glede moke sestavljena vojaška komisija, ki kontrolira delo mlinov. Vojska mora imeti svoje lastne pekarnice. Glede tega se že vodijo pogajanja.

Zaradi letalcev je minister odredil, da jih morajo pred poletom pregledati ne samo komisija, temveč tudi zdravnik. Po statističnih podatkih se vidi, da je aeroplanskih nesreč pri nas mnogo manj, kakor v drugih državah.

Za gojence vojne akademije se sprejemajo pri nas vsi tisti, ki se javijo. Polovica akademikarjev je iz Srbije in Črne gore, vsi drugi pa so iz drugih krajev. V pomorski akademiji v Dubrovniku je največ Slovencev, potem pridejo Hrvatje, Srbi so pa samo trije.

Poslopje za generalni štab je bilo potrebno.

Na koncu prosi minister odbor, da sprejme njegov proračun.

Po osebnem pojasnilu poslanca Dr. Ljevića je bil proračun ministrstva za vojsko sprejet. — Naslednja seja je napovedana za danes ob 10. dopoldne z dnevnim redom: Proračun ministrstva za javna dela.

VUKIČEVIĆ V AVDIJENCI.

Beograd, 11. januarja. Predsednik vlade Velja Vukičević je bil včeraj popoldne zopet sprejet v avdijenci pri kralju. Avdijenca je trajala tri četrt ure.

KUMANUDI ODPOTUJE DANES V ZAGREB IN LJUBLJANO.

Beograd, 11. januarja. Prosvetni minister dr. Kumanudi je nameraval med božičnimi prazniki priti v Zagreb in Ljubljano. Zaradi neklih ovir pa Kumanudi ni mogel še odpotovati. Kakor se doznava, pa odpotuje danes ali jutri. Z njim pride tudi načelnik splošnega oddelka Potovina. Kumanudi poseti Zagreb in Ljubljano, kjer bo imel konference z zastopniki univerze. Hkrati bo pregledal delovanje nekaterih prosvetnih ustanov.

NOV PREDLOG VLADE GLEDE SODNIŠKIH PLAČ.

Beograd, 11. januarja. Včeraj popoldne je bila seja sekcije zakonodajnega odbora za predlog zakona o sodnikih. Na seji je pravosodni minister prišel z novim predlogom o ureditvi sodniških plač. Šlo bi za spremembo členov 61, 62, 63, 64, 70 in 74, ki govore o položaju sodnikov, o njihovih plačah in dokladah in o štetju službe za višje skupine. Ker je bil ta predlog nov, je bilo soglasno sklenjeno, da se seja preloži na danes popoldne.

GRČIJA NE BO SKLENILA PRIJATELJSKEGA PAKTA Z ITALIJO.

Atene, 11. januarja. Mihalokopulos je v nekem intervjuju povdaril, da Grčija nikakor ne namerava opustiti prijateljskih zvez, ki obstoje med njo in Italijo. Do pakta o prijateljstvu pa ne bo prišlo. On je govoril v Rimu z Mussolinijem o različnih vprašanjih, toda o paktu prijateljstva ni bilo nobenega govora.

Pred kongresom demokratske stranke

Beograd, 11. januarja. Parlamentarni krogi se bavijo posebno s prognozo o kongresu »Demokratske stranke«, ki se bo vršil 15. in 16. januarja v Beogradu. Sodi se, da bodo na kongresu podane jako važne izjave tako od poslancev kot od naroda, ki se bo udeležil razprave. Prijavljenih je že 20 govornikov iz naroda. V demokratskih vrstah trde, da bo najmanj 15 od njih govorilo proti današnji vladi. Demokratje trde dalje, da bo rezultat kongresa ta, da se bo zahtevalo razširjenje sedanje vladne koalicije, če ne celo koncentracijska vlada.

Beograd, 11. januarja. V četrtek, dne 12. t. m. ob 9. dopoldne bo v demokratskem meščanskem klubu konferenca glavnega odbora Demokratske stranke, na kateri se bodo obravnavala vsa vprašanja, o katerih se bo na kongresu poročalo. Te konference se udeležijo Davidović, Marinković in Veljković. Mislijo, da se bo že tu lahko videlo, kako se bo razvijala debata na samem kongresu stranke.

»NOVOSTI« PIŠEJO, DA HOČE RADIĆ VSTOPITI V VLADO.

Beograd, 11. januarja. V teku včerajšnjega dne je dopotovalo v Beograd večje število poslancev. — Opozicija podarja potrebo po velikih in temeljnih spremembah v politiki. V prvi vrsti bi bilo treba izvršiti spremembe v vladi. Narod je proti vladi slabo razpoložen. Preti nevarnost, da nastane lakota tudi v tistih krajih, ki dosedaj zaradi tega niso toliko trpeli. — Včeraj se je začelo govoriti o novih političnih kombinacijah. Posebno v zemljoradniških krogih se je pojavila kombinacija o vstopu SHS v vlado. »Novosti« prinašajo v prvi vrsti take informacije, ki povdarjajo, da je Radić že dal svoj pristanek na to, da stopi v Vukičevićovo vlado, v kateri bi bi radićevci dobili tri portfelje, in sicer: prosveto, šume in rudnike in agrarno reformo ali pa poljedelstvo. Ta kombinacija bi imela za posledico razbitje kmečko-demokratske koalicije, za to samostojni demokratje te vesti najodločneje zanikajo in smatrajo, da so le poskus onemogočiti vsako močnejšo akcijo kmečko-demokratske koalicije.

Radikali posvečajo vsem tem verzijam posebno pažnjo. Večinoma izvirajo take vesti iz njihove sredine.

NEPOPUSTLJIVI MIHALOKOPULOS APELIRA NA POPUSTLJIVOST JUGOSLAVIJE.

Atene, 11. jan. Zunanji minister Mihalokopulos je včeraj zvečer posetil Solun in jugoslovensko svobodno cono. Na pozdrav poveljnika luke je minister odgovoril, da ima Jugoslavija na Jadranu velike luke. Grčija ni delala Jugoslaviji nobenih težav, toda Jugoslavija je zahtevala vedno več in več. Grčija ima dobro voljo, da Jugoslaviji kolikor mogoče ustrezne glede njenega izvoza. Jugoslavija pa mora tudi s svoje strani biti bolj popustljiva.

PREDMESTJA BRATISLAVE POD VODO.

Bratislava, 11. januarja. Donava naglo narašča in nevarnost povodnji je vedno večja. Zato je bilo vojno ministrstvo naprošeno, da pošlje nadaljnje število vojaštva. Nadaljuje se z zgradbo obrambnih nasipov. Vsa predmestja so že pod vodo. Resna nevarnost je, da nasipi ne bodo vzdržali in da bo vsa Bratislava pod vodo.

Dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški.

Včeraj popoldne je končal v Ljubljani na tragičen način svoje življenje splošno znani in spoštovani ljubljanski zdravnik, specialist za nosne in vratne bolezni dr. Demeter Bleiweis - Trsteniški, šef - zdravnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Pokojnik je že dalje časa bolehal na vnetju prsne mrene z eksudati na tuberkulozni podlagi. Obenem mu je eno oko popolnoma prerasla očesna mrena, počim se je na drugem očesu mrena šele pričela razvijati. Tudi vsak večji napor pri hoji, zlasti po stopnicah, ga je močno utrujal in ga napravljal nesposobnega za njegovo zdravniško delo.

Vse to ga je močno potrla in je tako vplivalo na njegove živce, da tega stanja ni mogel več prenašati. Zavedal se je, da ne more več vršiti svojega poklica kot zdravnik - specialista za vratne in nosne bolezni, temveč le kot zdravnik za splošno interno medicino, ga je privedla do usodnega sklepa, da je svetu nepotreben in da je izvršil svojo tragično namero.

Včeraj dopoldne je odšel, kakor navadno v mesto. Nekaj pred pol 12. uro se je vrnil na svoje stanovanje na Kongresnem trgu. Podal se je v svojo delavno sobo, kjer je krajši čas nekaj pisal na pisalni stroj. Nato je odšel v kopalnico, kjer se je nekaj časa zdržal. Naenkrat pa je zaslišala sobarica vokal pok v smeri kopalnice. Takoj je o tem obvestila domače, ki so pohitili h kopalnici in jo odprli. Nudil se jim je grozen prizor. Dr. Bleiweis je ležal za kopalno kadjo, brisača poleg njega je bila vsa krvava in v smeri glave se je potočila velika mlaka krvi. Poleg kadi je ležal mal revolver, browning sistema, in dve izstreljeni stročnici.

Takoj je bila o žalostnem dogodku obveščena policijska direkcija in nekateri zdravniki, pokojnikovi ožji prijatelji. Kot prvi je prihitel na lice mesta v sosednji hiši stanujoči dr. Dereani, ki je onesvečenemu dr. Bleiweisu nudil prvo zdravniško pomoč. Vendar je ostal ves njegov trud brezuspešen in je dr. Bleiweis v kratkem izdihnil, ne da bi se še zavedel.

Kmalu nato je prispela tudi uradna policijska komisija, obstoječa iz policijskega zdravnika dr. P. Avramovića in ok. nadzornika Podreberška avtomobil, ki je tudi prispele, se je moral prazen vrniti v Mestni dom.

Vest o tragični smrti obče znanega in priljubljenega dr. Bleiweisa se je kot blisk razširila po mestu in vzbudila med njegovimi znanci in prijatelji, pa tudi med širšim občinstvom najgloblje sočutje in obžalovanje.

Pokojnik je bil izredno blaga duša in se ga z iskreno hvaležnostjo spominja na stotine Slovencev, bivših avstrijskih vojakov v svetovni vojni, ki jih je dr. Bleiweis s svojimi

mi zdravniškimi izvidi rešil fronte in gotove smrti. Kar je bil za Slovence dr. Jamar v Judenburgu, to je bil dr. Bleiweis v Ljubljani.

Skozi vse svoje življenje je bil dr. Bleiweis kremenit in neomajen značaj, ki ni poznal nobenega kompromisarstva in je vedno z vso odločnostjo in s pošteno besedo zastopal svoje prepričanje. Bil je v pravem pomenu besede vzor-značaj.

Iz življenja dr. Bleiweisa.

Dr. Bleiweis je bil rojen dne 3. aprila 1871 v Ljubljani. Studiral je medicino v Gradcu in se specializiral za interno medicino pri profesorju Krausu v Gradcu in za laringologijo pri prof. Chiariju na Dunaju. Od leta 1901 do 1913 je bil mestni zdravnik v Ljubljani, od 1. 1913 do 1920 pa je bil sanitetni inšpektor in zdravstveni referent pri deželni vladi v Ljubljani. Leta 1920 je prevzel mesto šef-zdravnika pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani in je vršil to svojo dolžnost do zadnjega. Poslednje tri mesece se je radi boleznih nahajal na bolniškem dopustu.

Pokojnik je užival velik ugled v zdravniških krogih ne samo doma, nego tudi na tujem in je bil častni član Srpskega lekarskega društva, Zbora liječnika kraljevine Hrvatske i Slavonije in prvi član dunajske laringološke družbe. Mnogo je deloval na medicinsko - književnem polju in se je v svojih publikacijah zlasti pečal z interno - medicinskimi vprašanji, predvsem z laringološkimi in s tuberkulozo. Njegove spise so objavljali: Centralblatt für innere Medizin 1. 1900; Archiv für Laryngologie, Berlin, 1. 1908; Oesterreichische Aerztezeitung, letnik VII., štev. 11; poročilo I. kongresa srpskih lekara i prirod. Beograd, 1. 1905; poročilo I. jugoslovanskega sestanka za operativno medicino v Beogradu 1. 1912; Liječnički vijesnik 1. 1912 in Das österreichische Sanitätswesen 1. 1914.

Bavil se je tudi popularno z naležljivimi boleznimi in je izšla njegova knjiga »Nalezljive otroške bolezni v sliki in besedi« celo v dveh izdajah: prvič 1. 1911, drugič pa 1. 1914. Po prevratu sta bili izdani dve njegovi socijalno - zdravstveni razpravi in sicer: O zdravstvenih nalogah socijalnega zavarovanja« in »Navodilo o ekonomičnem ordiniranju zdravil«, obe 1. 1921 v Ljubljani. S podobnimi vprašanji se je bavil tudi v raznih domačih listih in revijah, tako na pr. v listu »Delavec« 1. 1922, štev. 27, »Sport« 1. 1922, štev. 1 do 6 itd.

Blagemu pokojniku bodi ohranjen med našim ljudstvom trajen časten spomin, njegovi težki prizadeti rodbini pa izrekamo najiskrenejše sožalje.

Imuniteta.

Naproseni objavljamo:

V »Jutru« od 10. t. m. je dal objaviti nar. poslanec g. dr. A. Kramer izjavo o nekem poročilu v »Obzoru«, ki se tiče razmerja med SDS in SKS/V svoji izjavi pravi dr. Kramer med drugim:

»Kolikor se slovenske samostojne demokrate v »Obzoru« dolži, da se nekaki pomagači tujih velekapitalističnih podjetij, da so v odvisnosti od tujega kapitala in nekateri celo zapleteni v kake še ne razčiščene afeze, moram reči, da je to mogel napisati samo popolnoma pokvarjen in podel človek, ki je očividno od klerikalcev plačan, da obrekuje in kleveta politične nasprotnike...«

Ne vem, koga je mislil zadeti g. dr. K. z besedo »napisati«: ali poročevalca, ki svoje poročilo »napis« na podlagi dobljenih informacij in ga pošlje svojemu listu (ki poročilo lahko objavi, izpremeni ali pa vrže v koš), ali pa je hotel zadeti poročevalčeve in-

formatorje. Mogoče je eno ali drugo ali pa oboje.

Ako je hotel g. dr. K. zadeti poročevalca, povem na kratko:

»Jaz se ne bom tako ponižal, da bi odgovarjal na napade pod varstvom imunitete stojih poslancev na osebe, ki tega varstva ne uživajo.«

Drugi pa naj kakor hočejo.

Jože Petrič,

poročevalac »Obzora« in še nekaterih tujih listov.

Ljubljana, 11. januarja 1928.

**PRISPEVAJTE V FOND ZA
AKADEMIJO ZNANOSTI IN
UMETNOSTI IN ZA NARODNO
GALERIJO V LJUBLJANI.**

Nemčija čisto pod vplivom težke industrije.

Arnold Reehberg, prijatelj Hindenburga in eden od magnatov nemške industrije, pojasnjuje v pariškem listu »L'Avenir«, kako je mogel pregovoriti nemške vodilne kroge, da so sklenili s Francozi razne industrijske kartele.

Nikdar ne bi tega uspeha dosegel, pravi Reehberg, če bi bil v kaki službi in če ne bi bil popolnoma neodvisen. V začetku je bila moja akcija zelo težavna, ker so bile politične stranke proti zblizanju s Francijo in deloma tudi veleindustrijski krogi proti tem kartelom. Pozneje pa se je slika popolnoma izpremenila, ker so postali veliki industrijski popolni gospodarji Nemčije.

Pred vojno so programe raznih nemških političnih strank določevale razne politične doktrine. Danes pa zastopajo nemške politične stranke samo čisto materialne interese velike industrije in visoke finančne. Politični programi strank imajo danes samo še ta namen, da skrijejo pred volivci to veliko izpremembo. Velika industrija in visoke finančne plačujejo za časa volivne borbe strankam agitacijske stroške.

Zlasti za časa devalorizacije marke so dobili industrijski krogi odločilen vpliv na dve tretjini nemškega tiska in danes so oni edino merodajni za nemško javno mnenje. Nemške stranke, zlasti desničarske, so abso-

lutno odvisne od velike industrije in to tem bolj, ker prispevki strankinih pristašev niso niti tako veliki, da bi mogle stranke kriti svoje upravne stroške. Niti veliki niti mali posestniki po vrhu tega nimajo denarja, da bi kriti stroške za volivni boj.

Zato je postalo popolnoma nemogoče, da bi katerikoli nemški minister odpovedal svojo poslušnost veliki industriji in visoki financii. Če bi se to zgodilo in če bi minister pripadal neki desničarski stranki, bi njegova stranka prenehala obstojati, ker upravitelji velike industrije ne bi dali več denarja in blagajna stranke, kateri bi pripadal neposlušni minister, bi se posušila. Pa tudi minister od levičarske stranke bi bil skoraj gotovo v 24 urah vržen od tiska velike industrije, če bi se resno uprl njenim zahtevam. Zato je sigurno, da osebna mnenja nemških magnatov nimajo posebnega pomena, ker je vpliv vsakega nemškega ministra silno omejen.

Reehberg pravi dalje, da veruje v zmago levičarskih strank pri prihodnjih volitvah in v vsled napake desničarskih strank, ki sejejo mržnjo med Francijo in Nemčijo, dočim je ogromna večina nemškega naroda za zblizanje med Nemčijo in Francijo. To duševno razpčloženje naroda so levičarske stranke razumele in zato bodo zmagale.

Politične vesti.

— **Finančni odbor o proračunu ministrstva za vojno in mornarico.** Včeraj je finančni odbor zopet začel z delom in pričel z razpravo vojnega proračuna. Takoj po otvoritvi se je podal vojni minister general Hadžić zanimiv ekspezo, iz katerega posnemamo: Vojni proračun je bil prvotno določen s skoraj štirimi milijardami dinarjev. Vsled težkega finančnega stanja pa je bil proračun reduciran do skrajnosti in dosežer je bil prihranek skoraj poltrideset milijard dinarjev in znaša sedaj proračun samo 2,428 in pol milijona dinarjev. Letošnji proračun pa je kljub temu za 79 milijonov dinarjev večji od lanskega, to pa vsled tega, ker znašajo izdatki za prehrano vojakov in krmo konj več, kakor pa je bilo proračunirano. Popolnoma nemogoče je še nadalje znižati proračun, ki je itak do skrajnosti reduciran. Število vojakov je ostalo neizpremenjeno. Vseh redovov in kaplarov je 95.000, dalje 8854 podoficirjev in 5323 gobjencev vojskih šol. Vseh vojakov brez oficirjev je torej 109.575. Pripomniti pa je treba, da je velik del vojakov med službovanjem na dopustu, zlasti, kadar zahteva to delo na polju. Za prehrano enega vojaka se porabi na dan 7.60 dinarjev. Po ekspezoju vojnega ministra se je pričela debata, ki jo je otvoril radčevac Avgust Košutič. Po njegovem mnenju je proračun vojnega ministrstva prevelik, ker je vse gospodarstvo v državi v težki krizi. Govornik je zato za ustvaritev balkanskega Locarna, ker bi se tako znatno zmanjšala potreba oboroževanja. Vendar pa je tudi govornik za dobro izpopolnitev naše obrambe in zahteva zlasti, da se izpopolnita mornarica in avialika. Kakor Košutič tako je tudi naslednji govornik zemljoradnik Voja Lazič zahteval skrajšanje službenega roka. Ko je še govoril Pavle Radič je bila seja prekinjena in se je popoldne nadaljevala.

— **Argentinijski vstopi zopet v Zvezo narodov.** Potrjuje se vest, da namerava Argentinijski poslanik v Rimu je izjavil, da bo poslala Argentinijska na prihodnje zasedanje Zveze narodov dva svoja opazovalca, ki bosta stavila formelen predlog, da se sprejme Argentinijski zopet v Zvezo narodov.

— **Voditelji sovjetske opozicije — deportirani v Sibirijo.** Ruska državna policija, naslednica zloglasne Čeke, je pričela z deportacijo izključenih opozicijskih voditeljev. Tri-

deset najbolj vidnih voditeljev je dobilo že povelje na odhod, a končna postaja jim še ni bila povedana. Po večini pa bodo vsi izgnani v najbolj puste, najmanj obljudene kraje, ki leže med Arhangelskom in vzhodno Sibirijo. Del obsojenih opozicionalcev je tudi že deportiran. Med njimi so Trockij, Radek, Rakovski, Kamenjev, Zinovjev in Jevdokimov. Rakovski je izgnan v Vjatko, ki leži 500 kilometrov severno od Omska in železniške postaje. Vso zimo je Vjatka, čisto finko mesto, odrezana vsled zamrznjene reke, od vsega sveta. V slične kraje pridejo tudi vsi drugi, pa čeprav imajo velikanske zasluge za sovjetsko vlado. Serebrjakov je ustvaril zvezo sovjetske vlade z Ameriko, danes je brezpraven izgnanec. Smilga, ki je tako odlično pripomogel k obnovi sovjetske industrije, je sedaj na istem položaju. Sovnovski, ki je užival največji ugled kot odlični in neustrašni sovjetski novinar, je sedaj deportiran v Sibirijo. Tako vsi drugi in med njimi tudi Beloborodov, ki je izvršil justifikacijo carske rodbine. — Nobenega dvoma ni, da bo po deportaciji voditeljev opozicije krenil kurs sovjetske politike bolj na desno. Thermidor se bliža, oziroma se je že izvršil.

— **Premirje na Kitajskem.** Kakor poročajo »Times« iz Pekinga je izjavil ministrski predsednik pekinške vlade kitajskim novinarjem, da bo najbrže kmalu med severom in jugom Kitajske sklenjen mir. Da bi lažje prišlo do sporazuma v vseh političnih vprašanjih, je bilo še sklenjeno premirje. — Na drugi strani pa se poroča, da je izjavil Čangkajšek, sedanjji vrhovni poveljnik južne armade, da je njegov edini cilj nadaljevati vojno proti severni Kitajski. Ko bo ta vojna dobojevana, se bo umaknil iz javnega življenja.

Kardinal — primas Sredi je bil v nedeljo v Vatikanu z velikim pompom posvečen za škofa. Slovensnosti so se udeležili tudi madjarski magnati ter nadvojvoda Albrecht.

Modus vivendi med Češkoslovaško in Vatikanom še ni bil podpisan, ker so se baje pojavile nove težkoče.

Afganistranski kralj Ahman Ulah se mudi te dni v Rimu, kjer mu je priredil italijanski kralj svečan banket, na katerem so bile izmenjane zdravice za utrditev italijansko-afganistanskega prijateljstva.

Romunski princ Nikola je imenovan za zastopnika regentskega sveta v vseh vojaških stvareh.

Ivan Hribar:

MOJI SPOMINI.

Od 1853. do 1910. leta.

Tretji dogodek se mi je vtisnil v spomin iz čisto drugačnega razloga. Iz užaljenega samoljubja. Bilo je pa to tako-le: Oče je nekega večera pripeljal k nam nekega Kočevarja, s katerim se je bil seznanil v gostilnici pri Tonhovih. Pobahal se mu je bil z mano, češ, da že nemški brati znam in povabil ga je, naj pri nas prenoči. Mati je krošnjarja sicer nekam pisano pogledala, ker se jej je zdel za naša preprosta ležišča s plevnicami pregospodski; vendar ni rekla ničesar. Saj nikdar ni odganjala nikogar, ki je prišel prenočišča prosit, češ, da ga ni večjega reveža, ko je človek brez pristreška. Ker je bila ravno večerja na mizi, povabila je celo pridošleca, naj z nami zajame; toda njemu »sok« (močnik) očividno ni bil nič kaj všeč. Odložil je namreč že po drugem zajetju leseno žlico, kar se je meni, ki sem sok otepal, ko da gre za stavo, zelo čudno zdelo. Koj ko po večerji odmolimo, mi reče oče, naj vzamem knjigo, da vidi »gospod«, kako že dobro nemški brati znam. Kdo rajše, ko jaz; saj sem se doma naučil čitanja treh strani več, kakor smo v šoli vzeli. Na eni teh strani začnem čitati. Slovenske in nemške besede. Šlo je. Kočevar me je hvalil; oče je užival. Tako pridem do besede: slad-kor — der Zucker. Nemška beseda je bila seveda s švabahom natisnjena. Jaz zlogujem: »slad-kor — der Zuc-ker.« Kočevar se oglasi, da to ni prav. Pogledam v knjigo in čitam še enkrat. Seveda ravno tako. »Cu-ker, cu-ker,« popravlja mi Kočevar. To mi je bilo pa že prehud. Da bi čitati ne znal! Vselej so me še »šomašter« poveljavili. Jamem se s Kočevarjem pričkati, da je ono prav za gotovo nemški c, kar je Kočevar, ne da bi mi bil znal stvar razložiti kakor potreba, proglasil za k. Ko vidi, da se ne udam, pogladil me po

glavi, vzame iz krošnje pomarančo in mi jo da, češ, brati res znaš, pa boš že še izprevidel, da sem imel jaz prav. Meni, ko sem ime lpomarančo v rokah, ni bilo več za moj prav; pač pa sem debelo gledal, ko nam je pozneje nekoč učitelj razlagal pisavo dvojnih nemških soglasnikov.

Četrli spomin iz Blejčkove hiše je pretresljive narave. Necega jutra pritečem ravno z vrta v vežo, ko je še ne popolnoma dve leti stara sestra Micika zllila po sebi vrel krop. Na ognjišču v veži se je kuhalo kosilo. Mati se je bila od ondot oddaljila, da nekaj iz htama prinese. Tedaj pa pristopica sestrica k ognjišču, potegne lonec, v katerem je domnevala, da je mleko. nagne ga in krop se polije po njej. Z groznimi opeklinami po vsem delu životka se je zvijala, ko jej je mati potem mehurje z laškim oljem mazala. Takrat sem občutil takšno usmiljenje do sestrinega trpljenja, da sem se milo razjokal: bilo je to prvo usmiljenje, ki me je navdalo do bližnjega.

V Tobijezovi hiši v Mengšu smo ostali menda tri leta. Oče je prodal namreč tudi to in kupil posestvo pri Koširjevih na Križu, popisna številka 27. Gospodarstvo je prevzela mati in temu je pripisati, da je posestvo še sedaj v rokah naše rodbine.

Ona je bila jako verna, neumorno delavna in skrbna žena. Pri odgoji otrok, katerih nas je bilo šest, je bila kakor večina kmetijskih mater, v mnogem oziru pretesnosrčna. Tako nas na primer poleti nikdar ni pustila iti se kopat, ker bi se bili pri tem morali sleči, kar se jej je zdelo z ozirom na pohujšanje in potrebitno sramožljivost nedopustno. — Skrb za posestvo in za deco jej je povzročala mnogo bridkih ur; vendar je vedno zaupala v Božjo pomoč. To zaupanje jej je pripomoglo, da ni obupala. Nekoč je — kakor mi je pravila — bila že prav blizu obupa! Stanovali smo takrat na Tobijezovem in pritiskali so upniki; ki so jo semtertje zalagali, da je mogla meni pošiljati

kedaj kako pomoč. Tedaj se je zatekla v goreči molitvi k Materi Božji. In glej! še tisto noč so se jej sanjale tri številke. Koj jutro na to je šla te številke staviti na Trst. Kdo popiše njeno radostno iznenadenje, ko dobi nanje pri naslednjem žrebanju terno in potegne zanjo nekaj čez 400 goldinarjev! — Ona je bila tudi

silno mehkega srca. Nekoč smo prihajali s polja. Peljala je z eno roko mene, z eno mojo najstarejšo sestro Rezo. Ko prestopimo vrtno ograjo in stopamo proti hiši, spomnim se neke slike in pravim jej v otroški obrazovalnosti: »Mama, kakor angeljčka Mater Božjo, tako neseva midva vas v naša nebesa.« Kakošna sreča jo je po teh besedah obšla, je težko opisati. Vsa blažena naju je jela pritiskati k sebi in globoko je zajemala sapo. — Naravno je, da si je, ko sem se podajal v Ljubljano v šolo, od srca želela, da postanem »gospod«. Zato mi je večkrat pripovedovala, kako veliko premore duhovniška molitev v nebesih in kakošna sreča je za vsako hišo, ki ima »gospoda« za priprošnjika pri Bogu. Morebiti se je pri tem spominjala onih mojih otroških besedi na vrtno, ki so jo navdajale s tako neizrekljivo blaženostjo. (Dalje prihodnj.)

Ali veš?

II. 25. vprašanj.

1. Katera je najvišja gora v Evropi?
2. V katerem delu človeškega telesa je sedež čuta za ravnotežje?
3. Kaj je alonža?
4. Kaj pomeni kratica L. S.?
5. Kaj je element?
6. Koliko dinarjev približno je vreden angleški šterling?
7. Kateri zamorec je junak dveh italijanskih oper?
8. Kaj so parfumi?
9. Kaj je barutana?
10. Po katerem tonu uglašamo godalne instrumente?
11. V kateri deželi je največja industrija vžigalic?
12. Kaj je terakota?
13. Kdaj se prične pri židih dan?
14. Koliko metrov filma se približno razvije pri normalno dolgi predstavi?
15. Kaj je laryngolog?
16. Katere instrumente igramo z očema rokama in obema nogama?
17. Kako je v voznem redu označen čas odhoda vlaka, ki se odpelje 5 minut po polnoči?
18. Kdaj je bil otvorjen panamski prekop?
19. Katero je največje trištevlično število?
20. Kaj je Popocatepetl?
21. Slovenska beseda za »Email«.
22. Kaj je Kuks?
23. Kaj je manometer?

24. Kateri je bil prvi naturalistični roman med Slovenci?

25. Koliko let je imel Abraham, ko se mu je rodil sin Izak?

Prosveta.

Koncert Dane Golia-Koblarjeve. V obilici koncertov so pri nas klavirski koncerti vendarle bele vrane, kajti publika kaže zanje malo zanimanja in posejajo jih le prijatelji klavirske glasbe, predvsem konservatorijska mladina. Vendar pa je treba konstatirati, da je število teh stalno večje in to je dokazal tudi koncert gospe Dane Kobler - Golijeve. Za naše razmere je bil koncert dobro obiskan. S tem pa nočemo reči, da ne bi mogel biti boljši, kajti že to, da je bilo na programu toliko originalnih slovenskih skladb, je bil dosti velik vzrok, da vsaj od naših glasbenikov ne bi nihče manjkalo. — Vse prizna nje in pohvalo zasluži koncertantka, da je dala na vzporedno prednost našim skladateljem Kogojcu, Škerjancu, Premrlu in Ravniku. Redko redko se zgodi, da bi naši koncertni pianisti hoteli kumovati skladbam domačih avtorjev, ker se raje love za učinkom in izbirajo na zunanji uspeh preračunljene skladbe. Pa tudi izbira ostalih točk je dokazala koncertantkin izvrsten ukus. Balakireva in Skrijabina je prednašala z enako poglobitvijo in fineso kot skladbe naših ter znova dokazala, da je ena naših prvih umetnic. Hvaležni poslušalci so jo radi in z veseljem obdarili z glasnim priznanjem in odkritosrčen aplavz

se ni polegel, dokler ni nodela ga Dana Kobler-Golijeve še mogočno zvočno Rahmaninov skladbo. Umetnici je bilo poklonjenih tudi več lepih šopkov.

Bil je lep koncertni večer, ki je zbral samo umetnost ljubečo publiko in zato je bil njegov »otmen« značaj tako viden. — u.

PEVSKI ZBOR NA UNIVERZI.

Morda je naša univerza dala eden od najbolj prepričevalnih dokazov za aktivnost svojega, ko se je v lanskem študijskem letu zbrala družba njenih članov okrog našega fanta Franceta Marolta, da bi vsi skupaj služili Muziki, najlepši med lepimi. Tem fantom in do zabave in ugodnosti, vse to pozabljajo, pa se poleg vseh svojih študijskih skrbi in materialnih neprilic žrtvujejo za to delo. Da, petje danes ni več zabava, ni več luksuz ali romantika, ono nam je in še vedno bolj postaja — delo, delo kakor vsako drugo, študij kakor je študij na naših fakultetah! V njem rastemo in se čistimo: vemo, da brez njega ne bi bili, kakor smo; najgloblje doživljanje nam je v njem, ki nas gradi... Taki so pogledi teh ljudi na petje in ni čudno, če se ga oklepajo z vso mladostjo, če prihajajo k vjam kakor v svetlišče.

Občinstvo pa naj sodi jutri zvečer, kje smo na tej poti, pa naj nas ogreje, naj nam da ozadje in nov pogon ravno tisti trenutek, ko se hočemo postaviti pred goste z inozemstva in po svoje reči, kakšen je naš narod in kakšna je naša pesem, naše vse!

BORZE

dne 10. januarja 1927.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.51 — 13.54 (13.525), Curih 1092.90 — 1095.90 (1094.4), Dunaj 8.0015 — 8.0315 (8.0165), London 276.5 do 277.3 (276.9), Newyork 56.63 — 56.83 (56.73), Praga 168 — 168.8 (168.4), Trst 299.285 do 301.285 (300.25, 300.40).

Zagreb. Amsterdam 22.94 — 23, Dunaj 8.015 — 8.0315, Berlin 13.51 — 13.54, Budimpešta 9.92 — 9.95, Milan 299.76 — 301.76, London 276.5 — 277.3, Newyork 56.648 do 56.848, Pariz 222.93 — 224.93, Praga 168 do 168.8, Curih 1092.9 — 1095.9.

Curih. Beograd 9.14, Berlin 123.575, Newyork 519.05, London 25.2925, Pariz 20.8925, Milan 27.445, Praga 15.38, Budimpešta 3.215, Sofija 3.74, Varšava 58.20, Dunaj 73.225.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 135, Kreditni zavod 100, Vevče 135 — 0, Ruše 265 — 280, Stavbna 56 — 0, Sešir 125 — 0.

Blago:

Ljubljanska blagovna borza (dne 10. t. m.). Les: Tendence mirna. Zaključenih je bilo 6 vagonov, in sicer 5 vagonov desk smreka, jelka, 18 mm, III., 100 vag. meja, po 420 in 1 vagon suhih bukovih drv, 100 vagon meja po 22. — Deželni pridelki: Tendence za žito čvrsta. Cena pšenici se je nekoliko dvignila. Zaključenih je bilo 5 vagonov pšenice in 1 vagon krompirja.

Charlie Chaplin.

Šel je tudi mimo ljudske kuhinje, kjer se je bil tolikokrat nastavljal s svojim bratom Sydneyem, da dobi lonček tople juhe.

In spomnil se je večerov, ki jih je prebil z bratom in materjo v revščini. Pozneje, ko je bil že zaslovel po vsem svetu, je napisal, o svoji materi sledeče:

»Stala je tako visoko, da jaz te višine ne bom mogel nikoli doseči. Bila je velika umetnica... Nikoli nisem videl koga, ki bi ji bil enak... Bila mi je neskončno dobra, ko sem bil otrok. Dajala mi je vse, kar je imela in nikoli ni ničesar zahtevala v zameno. Bila mi je kot dober tovariš.«

»Razen tega pa,« tako nadaljuje Charlie v svoji sinovski ljubezni, »nisem nikoli videl koga, ki si bi bil znal tako pomagati v življenju kot ona. V nekaj urah je znala najti stanovanje, si izposoditi šivalni stroj in vzeti na dolg blago. Še isti večer je bilo delo gotovo in že prodano in imeli smo jesti... Ko pa je imela le par pennyjev odveč, je šla z nama na sprehod. Tega ne bom nikoli pozabil.«

In v istini Charlie ni ničesar pozabil. Danes je njegova iskreno ljubljena mamica dama šestdesetih let in ima že bele lase. Stanuje v udobni villi v okolici Hollywooda* in njen mlajši sin Charlie, ki jo iskreno ljubi, enako kot ona njega, ji je zagiral mirno in srečno starost... Kenningtongskih žalostnih dni ni več. Charlie se je maščeval nad svojo mladostjo.

* Mesto velikih filmskih tovarn pri Los Angelesu v Kaliforniji, ki je ena najlepših pokrajin sveta.

Vsa preteklost mu je naenkrat živo stopila pred oči, ko se je po tolikih letih spet sprehajal po kenningtongskih ulicah. Našel je v parku veliko drevo, kjer se je nekdanji sestajal s svojo malo prijateljico Ketty. Danes se Charlie zaman melanholično ozira po tratah: danes Ketty ni in nikoli več je ne bo, kot on ne bo nikoli več mladenič osemnajstih let. Sedaj je samo Charlie Chaplin, »zvezda vseh zvezd«... Čas hiti naglo naprej. Prijatelji ga čakajo v Ritzu. Treba se je vrniti v hotel.

3. poglavje.

Chaplinovi prvi nastopi.

Omenili smo že, da je bila Chaplinova mati igralka in da jo smatra njen sin za veliko umetnico. Tudi njegov oče je bil splošno priznan igralec. Imel je pred vsem izboren glas in smisel za godbo in s svojimi nastopi je vedno izzval pri londonskem občinstvu veliko navdušenje.

Kako torej ne bi bil Chaplin že po svojih stariših igralski talent. Ko je prvič nastopil na odru, seveda ni bilo o tem talentu še ničesar opaziti, to pa ne morda radi tega, ker je bil tedaj še neroden, temveč, ker je stopil na oder v najzgodnejši mladosti.

Njegovi stariši so nastopili v sketchu, v katerem je igral vlogo tudi otrok. Otroka seveda ni bilo težko najti. Vzela sta kar svojega malega Charlota s seboj.

Ko je bil star sedem let, in je še hodil v šolo, ga je mati začela učiti svoje umetnosti in bil je sprejet kot pesalec v neko gledališko družbo ter je nastopal v varietetu. Malo pozneje je igral v neki komediji vlogi služabnika in sicer z velikim uspehom. V starosti, v kateri drugi že sploh niti ne nastopajo, je bil mali Charlie v Londonu že zna-

na oseba. Ko je imel petnajst let, je že lahko upal, da mu ne bo treba več živeti v revščini: dobival je že honorar enega funta na teden. Znal je izborno posnemati druge igralce. To je bila njegova specialiteta, tako da so ga večkrat poklicali, naj jih nadomešča v njihovih vlogah.

Od enajstega leta naprej, je bil Charlie sam v Londonu s svojo materjo, kajti njegov starejši brat Sydney ju je bil zapustil ter se vkrcal za Južno Afriko, kot natakarski vajenec na velikem parobrodu. Sydney je imel tedaj šestnajst let. Prepotoval je vsa morja in ves svet, ter slednjič sklenil poiskati svojega mlajšega brata in oditi z njim v Ameriko.

Medtem je bil Charlie Chaplin postajal vedno bolj znamenit. Fred Karno ga je bil sprejel v svojo igralsko družbo in napravil je z njim turnejo po Angliji in Evropi. Na tem potovanju je prišel Charlie prvič v Francijo in nastopil v Folies Bergeres, najznamenitejšem pariškem varietetu. Od kratkega bivanja v Parizu Chaplin ni imel ničesar, kajti francoskega ni znal, podnevi je moral prisostvovati skušnjam, zvečer pa je igral.

Leta 1910 je imel Charlie dvajset let. Nastopa skupno na odru s svojim bratom Sydneyem in čudno, kritika in občinstvo smatra njegovega brata za mnogo večjega umetnika kot njega. Pa kaj zato! Obadva si služita pošteno svoj vsakdanji kruh in vsak daje polovico svojega zaslužka ljubljani materi, ki od sedaj naprej ne trpi nobenega pomanjkanja več.

Fred Karno odide s svojo igralsko družbo v Ameriko. Prvič spozna Charlie deželo, ki mu bo dala pozneje svetovni sloves. V začetku zasluži sto dolarjev na teden. Skoraj

bogat je, nadalje vzdržuje z bratom mater in kar mu ostane, nalaga v banki. Upa namreč, da se bo kmalu rešil tega skitalskega življenja, ki ga preganja po vseh Zedinjenih državah, da igra neprestano iste pantomine, v katerih je s tolikim uspehom nastopal že po vsej Evropi. Igrati vsak večer komika, pijanca, ki se spotika in dobiva brece... v škrice svoje sukne, to nazadnje začena dolgočasiti mladega dvajsetletnega moža, ki misli bolj daleč in si hoče ustvariti lepšo bodočnost katerekoli vrste.

Ravno ko je Fred Karnova družba prišla v državo Texas, je zapazil Chaplin v nekem tamošnjem časopisu oglas, ki ga nenavadno zanimal. Naprodaj je bila farma z rejo prašičev, popolnoma opremljena, ki bi pridnemu posestniku nosila krasen dobiček in ga potom povečanja trgovine kmalu zelo obogatila. Charlie je imel petnajststo dolarjev prihrankov. Hotel je prekršiti pogodbo, ki jo je bil podpisal svojemu ravnatelju in kupiti farmo.

Kako velikega umetnika bi bil izgubil svet, če bi se bilo to zgodilo. Ne dvomimo, da bi bila Charliejeva prašičereja dobro uspevala in da bi si bil pridobil lepih denarcev, toda danes bi ga razen ožjega kroga tamošnjih prebivalcev živ krst ne bil poznal. K sreči se to ni zgodilo. Ravnatelj in njegovi tovariši - igralci so ga vendarle pregovorili, da je ostal zvest svojemu poklicu.

Družba se je odpeljala nato v Kanado in slednjič nazaj v Evropo, toda že leta 1912 je šel Chaplin z isto družbo še enkrat v Zedinjene države. Tu je prvič navezal stike s kinom in sklenil posvetiti se novi umetnosti.

(Dalje prih.)

Velika izbiera:

Nogavice, rokavice, trikotaža za dame in gospode. — **Srajce**, ovratnike, **kravate**. **Razne toaletne** in kozmetične potrebščine. **Za sport:** nahrbtnike, palice, dokolenke, smučarske ovojke, čepice, rokavice i. t. d. pri

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika

Cene solidne.

Postrežba točna.

LJUBLJANA - GREGORČIČEVA ULICA 23 - TEL. 2552

TISKARNA TRG.-IND. D. D. **MERKUR**
SE PRIPOROČA
ZA TISK VSAKOVRSNIH
TIKOVIN ZA TRGOVCE, OBRT-
NIKE, INDUSTRIJCE IN URADE.
LASTNA KNJIGOVESNICA.

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41
Naslov brzojavkam: „GROM“. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.
Obavija vse v to stroko spadajoče posle najhitreje
in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Moj preljubi mož, najboljši oče in stari oče

dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški

je danes, previden s svetimi zakramenti, preminul.

Pogreb predragega rajnega se vrši v četrtek, dne 12. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kongresni trg 15 na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 10. januarja 1928.

ROSY BLEIWEIS-TRSTENIŠKA, soproga.

ING. FEDOR BLEIWEIS-TRSTENIŠKI

VIDA BLEIWEIS-TRSTENIŠKA

sin.

sinaha.

VIDA MARIJA, vnukinja.

MALI OGLASI

Za vsake besede se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—

Stare kamenite stopnice in vrata

proda Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani — Beethovnova ulica 10. — Informacije med uradnimi urami v :: zbornični pisarni. ::

Prodaj

dve boljši 4 vrstni harmoniki, in sicer dvo- in triglasno firme Lubas. — Harmoniki imata lep in prijeten glas in sta dobro ohranjeni. Naprodaj sta pri Stefanu, 5. mestna hiša na Kobariški cesti, Bežigrad, Ljubljana

Koks - Čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 2056.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. — Telefon št. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 10, II. nadst.

Oglašujte v „Narodnem Dnevniku“.